

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (insete)** se plačuje od četverstopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 132.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, 14. junija 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Scotus Viator o volitvah na Ogerskem.

Naši bralci se še spominjajo debate o volitvah na Ogerskem, ki se je vsled predloga drž. poslanca dr. Korošca vršila pred nekaterimi dnevi v avstrijskem parlamentu. Ogerska vlada je izdala poseben komunik, v katerem drzno zanika vsa ona dejstva, katera je navedel o ogerskih volitvah posl. Šramek. Scotus Viator (R. W. Seton-Waston) odgovarja na ta komunik v dunajski »Neue Freie Presse«; opisuje vse, kar je videl in slišal pri volitvi v Skalici na Slovaškem in izjavlja, da je pripravljen vse, kar je videl, potrditi pred sodnijo s prisego. Scotus Viator piše:

»V sredo dne 1. junija popoldne sem šel z g. dr. Alojzijem Koliskom proti Skalici. Vse dohode v mesto je zasedel dvojni kordon huzarjev, tako da nisi mogel noter brez legitimacije. Z velikim trudom smo prišli v mesto. »Katoliški dom«, v katerem se osredotočuje slovaško narodno življenje, je bil na ukaz uradov zaprt; veliki trg, na katerem stoji poslopje, so zasedli huzarji in orožniki. Pred volilnim lokalom so sedeli častniki in kakih trideset ali štirideset vladnih agitatorjev s passepartouti za volilce vladnega kandidata; slovaškim se passepartouti niso dali. — Vse gostilne v gradu so zasedle politične oblasti za vladnega kandidata, ozir. za njegove agitatorje, dasiravno se mora po zakonu vsaj polovica rezervirati za protikandidata. Iz vseh teh lokalov so nam bili na uho zvoki ciganske muzike in monoton krič pijanih ljudi. Niti mene niti mojega spremljevalca niso spustili skozi vojaški kordon in so naju morali voditi skozi neko klet in podzemski hodnik ven, da sva mogla do tabora slovaškega kandidata. Bila je to mala kmečka gostilna, v kateri pa se ni delila zastoj niti jed niti pijača. Kaka razlika k vladnim volilcem, ki so šli na volišče vsi napiti in nezavestni, tako da morem mirne duše trditi, da niso vedeli, za koga glasujejo.

Na nekem velikem praznem prostoru, med dvema zidoma, je bilo zbranih do štiri tisoč Slovakov. Med njimi je bilo najmanj tisoč žensk. Večina jih je stala tam že od devete ure zjutraj v solnčni vročini in v prahu ter je brez jedi in pijače čakala, da jo pripuste na volišče. A to se ni zgodilo! Opisal sem že, kake sitnosti sem imel sam kot tujec, da sem došel skozi vojaški kordon v mesto nazaj. A kako strogo se je postopalo proti domačinom, kaže najbolje to, da slovaškega narodnega kandidata, župnika Okanika, huzarji niso pustili niti na lastni dom v mestu. Na dan volitve je moral stanovati v neki kmečki sobici. Vsi dohodi v mesto so bili tako dobro zasedeni, da ni mogel nikdo noter, kogar ni spremljal vladni agitator.

Ob pol 5. uri pop. so orožniki iztirali iz mesta okrog 300 slovaških volilcev, ki so celi dan čakali med dvema kordonoma vojakov, da bi volili, a se jih ni pustilo do tega. Ko so jih zagledali zbrani Slovaki izven mesta, je nastal strašen vik in krič. Seljaki so bili čisto iz sebe in bilo je treba dosti muke, da se jih je umirilo. Nekaj razumnejši kmetje so se trudili spraviti ženske v ozadje. V vseh očeh je gorel ogenj žalosti, obupa in nemega, divjega srda, posebno še, ker so madžarski orožniki izzivali ljudi z grožnjami in psovanjem. K sreči je bil madžarski orožniški častnik toliko pameten, da je miril Slovake in lastne ljudi.

Splošno pa ni zasluga ogerskih oblasti, da ni v Skalici tekla kri. Ko je namreč razburjenje prikipelo do vrhunca, se je odločil župnik Okanik, da odloži kandidato, ker ni hotel, da bi došlo do prelivanja krvi. Njegovi pristaši so zahtevali, da tega ne sme storiti in da mora zmagati, ker je celi okraj za njega. Okanik pa očitno dobro pozna ogerske volilne mahinacije, zato je vstrajal pri svojem sklepu. Tako je prišlo, da je bil v Skalici izvoljen vlad. kandidat enoglasno.

Avstrijski cesar Franc Jožef je ogerskemu ministrskemu predsedniku Khuenu na izbornem poteku volitev in uspehu vladne »narodne delovne« stranke prisrčno častital.

Obrambni tečaj v Ljubljani.

Z veseljem opažamo v zadnjem času, kako si zanimanje in smisel za narodno obrambno delo osvaja vedno širše kroge in vedno več pristašev po vsej naši domovini. Vsakogar mora ta pojav napolniti z radostjo in zadovoljstvom. Da dobi to splošno razpoloženje tudi potrebno vsebino, je sklenil manjšinski odsek akad. društva »Adrije« v Pragi prirediti letos o priliki glavne skupščine C. M. družbe v Ljubljani **obrambni tečaj**. Ta obrambni tečaj bo pri nas prvi svoje vrste in bo izkušal izpolniti tiste vrzeli, ki jih danes še nahajamo v naši narodni obrambi. Navdušenje za narodno stvar je danes pri nas skoro že vsesplošno; čutimo tudi nekako razpoloženje na boj z odvečnimi sovragi in tudi potrebno trdno zaupanje v zmago in boljšo bodočnost našega malega naroda se je že dostavilo. Toda to še ni zadostuje. Treba je iti še korak dalje. Treba je dognati, v koliko je to naše zaupanje v bodočnost naroda opravičeno, treba je dati bojnemu razpoloženju bojno polje, treba je navdušenje izrabiti, praktično udeležiti, kratko: **treba je programa naši narodni obrambi za leto in za bodoča leta!** Ti razlogi so privedli praški »manjšinski odsek« do sklepa, prirediti obrambni tečaj. Da pridejo misli in predlogi, ki se bodo razpravljali na tem tečaju, v najširše vrste, se

bo vršil tečaj dva dni pred letošnjo slavnostno skupščino C. M. družbe v Ljubljani, in sicer dne 1. in 2. malega srpana. Nadejati se je, da poseti vsaj večina tistih, ki bodo zaradi skupščine in veselice prišli v Ljubljano, tudi pragmatično skupščino vseh slovenskih narodnih delavcev, namreč: obrambni tečaj.

Obravnavala se bodo samo vprašanja, ki se tičejo neposredno našega naroda, ki so za njega in baš v sedanjih dobi največje važnosti. Tečaj bo resen in znanstven, kar je že razvidno iz točk njegovega dnevnega reda. I. dan (1. mal. srpana) 1. dopoldne: a) Pangermanizem in »Drang nach Süden« (poroč. dr. Rybar iz Trsta). b) Ljudsko štetje, uradno in zasebno (govori Riko Fux). 2. popoldne: c) Problem notranjega izseljevanja in priseljevanja; statistika; organizacija (razpravlja Janko Mačkovšek). d) Organizacija naše gospodarske obrambe (referira dr. Gregor Žerjav). II. dan (2. mal. srpana) 1. dopoldne: e) Manjšinsko šolstvo (poroč. Lev Brunčko). f) Naš položaj ob narodni meji na Koroškem (razpravlja potov. učitelj C. M. družbe Ante Beg) in na Štajerskem (pot. učitelj C. M. družbe Ivan Prekoršek). 2. popoldne: g) Narodni položaj na Gorenjskem in Koroškem (govori Ante Beg). h) Primorsko — Trst (podaja Ivan Marija Čok iz Trsta).

Zadnje točke programa nam bodo nudile jasno sliko, celotni pregled našega narodnopolitičnega posestnega stanja v naših najbolj ogroženih pokrajinah. To bo naša bilanca, stvarna, resna, nepristranska in odkrita. Vsakemu predavanju bo sledila debata in zaradi stvari same je želeli, da se te udeležijo čim največ izkušenih narodnih boriteljev z vseh koncev in krajev naše domovine. Debata naj bo glavno, posamezna poročila dala bodo k njej le podnet. Obrambni tečaj bo tisti forum, pred katerim se bodo razpravljale vse hibe in pomanjkljivosti naše narodne obrambe dosedaj in se bodo podajali predlogi, nasveti, načrti za našo narodno obrambo v bodoče. To velja za posamezne pokrajine in za vso Slovenijo sploh. Stvarna, resna kritika bo dobro došla, ker je taka kritika vedno prvi korak k ozdravljenju razmer. Dnevna politika bo predmet debate le v toliko, v kolikor je to neizogibno. Obrambni tečaj bo politično nepristranski, motril bo razmere izključno z narodnostnega vidika brez ozira na levo in desno.

Zato so vabljeni vse samoupravne korporacije (občine, šolski sveti itd.) iz obmejnih in ogroženih krajev, vsa resna obrambna in kulturna društva — sploh vse, kar se za narodno obrambo zanima. Spoznajmo se, priznajmo si neizprosno hibe in napake, pregledajmo svoj položaj, začrtajmo si pot — in potem krepko naprej, na delo! Priporočamo. Tečaj bo pristopen le tistim, ki so svojo udeležbo pravočasno prijavili in se izkažejo z vabilom. Kdor se torej mi-

LISTEK.

Oče Kondelik in ženin Vejvara.

Češki spisal Ignát Herrmann. —

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

Vejvara je čutil, da je sedaj vrsta na njem. Vsi so že njemu in Pepici napili, vsi so ju oslavili. Mora odgovoriti. Samo kaj, samo kako! Srce mu je kipe- lo, toda z besedami je bil križ.

Nekaj časa je mečkal konec prtička, potem pa je zopet delal voze na verižici. Zdelo se mu je že, da počivajo na njem oči vseh pričujočih in s tem je prišel še v večjo zadrego. V tem trenutku je vse utihnilo in teta Urbanova — da ne bi nihče motil Vejvare v njegovem govoru — je potrkala z nožem ob kozarec in je siknila ostro:

Ssst!

Vejvari se je zvrtelo v glavi. Postrežljiva in nepotrpežljiva teta bi bila kmalu kriva, da bi bil zopet sedel. Obednica se je z njim zavrtela in nikogar ni videl, ko je začel:

»Spoštovani in ljubljani stariši! Slavna družba! Ako je v življenju dan, ki se lahko imenuje srečen, sta v mojem življenju pravzaprav dva dneva: oni, ko sem prvič zagledal gospodično Pepico ob strani njene milostljive matere, kot zaprti popek pod lepo razcveto rožo v vencu nageljev, in današnji dan, ko se mi je podaril ta dragi, razviti popek. Neizrečeno sem srečen, da bo ta popek krasil celo življenje moja prsa in srčno se zahvaljujem skrbnim vrtnarjem — ljubljnim starišem, ki so ta duhteči popek ne-

govali — in zagotavljam, da bo sreča Pepičina edina moja misel, in edina molitev moja bo, da bi Bog podelil najdaljše življenje mojemu spoštovanemu gospodu tastu in ljubljeni gospej tašči. Naj živa!

Vejvara se je globoko oddahnil, ko je končal težki govor, kateremu je odgovoril burni »izvrstno!« iz ust gospe tete in prijatelja Slavička, pokašljevanje mojstrovo, ki je bil v zadregi in hvaležen, nežen pogled gospe Kondelikove, ki mu je odkritosrčno čez mizo stisnila roko.

»Hvala vam — hvala, dragi Fran,« je rekla ginja.

Toda pozneje, ko je Vejvara vstal, da bi si na ponudbo mojstrovo prižgal smodko, ga je prišla gospa za ramo in ga je peljala k oknu, kjer mu je pro-seče zašepetala:

»Besedico, dragi Fran. Napravite mi to uslugo — ne bodite hudi, toda naj bomo res kakor rodbina. Ne recite mi gospa tašča — recite mi mamica. Veste, to je bolj iskreno —«

Vejvara se je poklonil in je poljubil gospej Kondelikovi roko: »Oprostite prosim...«

»In kadar boste govorili o meni, recite mamica, čeprav nisem zraven,« je prosila gospa dalje. »Veste, da bi vsak videl, da je med nami vse dobro...«

»Da — da — da«, je obljubljal Vejvara. V tem trenutku je res čutil, da ima od danes naprej drugo mater.

Samo ta velik prstan ga je jezil. Vkljub tetini trditvi, da je dvakrat kovan boljši.

In ko so se začeli o polnoči poslavljati, ga je snel Pepici nežno s prsta, dal ga je v mošnjiček in je prosil za odpustanje:

»Ali niste huda, Pepica — toda ko nisem imel mere...«

»Ljubček!« je šepetala Pepica.

Mojster Kondelik je bil neizrečeno vesel zadrege Vejvarove. V kotu ga je popadel in mu je rekel dobroljno:

»No, to ni nesreča, Vejvara. So na svetu stvari, ki se n edajo predelati. To so žene in — tašče... S temi je težka reparatura.«

»In ti si staro gobezdalo!« je odgovorila glasno gospa Kondelikova, ki je slišala zadnje besede. Sicer tudi v šali, toda ko ne bi bil tu Vejvara, bi bila povedala drugače.

XVII. Nova zapreka.

Od imenitne zaročne nedelje je bilo pri Kondelikovih vse narobe. Prišla je zelo važna skrb: Pepičina bala!

Seveda, marsikako stvar je imela gospa Kondelikova že davno doma, v predalih staromodne omare, na dnu v škrinji, v predalu divana. Že od onega časa, ko je prenehala Pepica hoditi v šolo, se je vedno spominjala na njeno bodočnost in je s svojimi prihranki kupovala, kolikor je mogla. Tako delajo vse skrbne matere prvič zato, da ne bi bilo preveč tega pozneje, ko pride odločilni trenotek in drugič morda zato, da bi hčere podedovale najpotrebnejše stvari, ako bi mamice umrle prej nego bi pričakale mojitve. Kdo bo verjel možem! Oženijo se po smrti žene drugič in razume se, da si vzamejo kar najmlajše, in razume se, da si oseda taka druga žena starega moža veliko lepše, nego se je posrečilo ranjki prvi, in ako je ostala tu hčerka, je revica prodana. Ako mačeha omoži pastorko, ah — ta ji lepo odmeri in podeli!

Torej temni koti in globine omar in škrinj so imele marsikak biser, ki ga je gospa Kondelikova kupila za Pepico. O tem ni vedel Kondelik, da, niti Pepička sama. To je bila sladka skrivnost gospe Kon-

sli tečaja udeležiti, naj se zglati upravništvu »Slov. Branika« (Ljubljana, Tržaška cesta 33), ki mu na prijavo pošlje vabilo. — O tečaju se namerja izdati knjiga, ki bo obsegala referate in debato v izvlečku; kdor si jo misli naročiti, naj to prijavi istotam. Lev Brunčko.

Politična kronika.

ITALJANSKA PRAVNA FAKULTETA.

Izjave slovenskih parlamentarcev.

V barkovelskem Narodnem domu pri Trstu je poročal včeraj drž. posl. dr. Rybár o političnem položaju. Naglašal je, da Jugoslovani ravno sedaj v vprašanju italj. pravne fakultete ne morejo in ne smejo odnehati od svojega stališča, temveč morajo porabiti ravno to priliko, da se ustrezno našim kulturnim potrebam. — Na shodih v Tomišlju in Rudniku pri Ljubljani je govoril o italj. pravni fakulteti dr. Šusteršič. Izjavil je: »Kar se tiče stališča Slovencev k temu vprašanju, se ne bojujejo zoper italjanske sodržavljane, temveč zoper stari dunajski sistem, po katerem se daje eni narodnosti prednost, drugo pa pritiska v kot. Slovenci zahtevajo sistematično obravnavanje in reševanje visokošolskih vprašanj v smislu enakopravnosti in enakovrednosti vseh narodov. — Nič ne označuje bolj zastopavljanja in poniževanja Jugoslovancev, kakor dejstvo, da se do danes ni niti rešilo **vprašanja reciprocitete zagrebške univerze**, četudi se to vprašanje že plete več let in je že zdavna zrelo za odločitev, in to v kljub lepim besedam mnogih vlad! In vendar je to malenkost, ki vrhutega ne stane vinarja, temveč treba je le dobre volje in nekoliko razumevanja za potrebe naših južnih slovanskih dežel! — Glede mesta italjanske fakultete se krije stališče Slovencev popolnoma z življenjskimi interesi monarhije.«

Zunanji uplivi.

Govori se že dalje časa, da pritiska Italija na našo vlado, naj ustanovi italj. pravno fakulteto. — Temu pritisku Italije se je pridružila tudi Nemčija. Dunajski »Morgen« ve celo povedati, da je nastala resna napetost med Aehrenthalom in Bienenrthom, ker se še Italijanom ni ugodilo. Na nas mora tako vplivanje tujih držav in vmešavanje v naše domače razmere napraviti jako čuden in neprijeten utis.

Bienenrthova obljuba.

Včeraj je spregovoril v generalni debati o proračunu ministerski predsednik Bienenrth tudi o vseučiliškem vprašanju. G. minister. predsednik je govoril sicer zelo diplomatično, glavno pa je bilo vendar jasno: **vlada hoče ustanoviti italj. pravno fakulteto brez ozira na Jugoslovane in njihove zahteve.** — V glavnem je izvajal Bienenrth sledeče: »Iz tega, da se dotaknem v vrsti zahtev po vseučiliških uprav italjanske, se naj ne sklepa, da bi vlada smatrala ostale vseučiliške zahteve kot manj vredne (!). Da Italjani upravičeno zahtevajo pravno fakulteto, katero so že imeli, o tem si je večina v zbornici edina; pametni taktiki, katero so zavzeli Italjani v tem vprašanju, se imajo zahvaliti, da se je večina uverila, da se ne sme dalje odlašati z spolnitvijo želje cellega naroda po lastni visoki šoli. Težava pa je s sedežem italj. pravne fakultete. Vlada se trudi, da bi to zadevo dobro uredila in ministerski predsednik upa, da bode došlo že prihodnje dni do take odločitve, ki bode ugajala vsem strankam.« Ministerski predsednik prosi, naj bi se različne skupine v zbornici toplo zavzele za rešitev tega vprašanja, ki je z ozirom na naše notranje razmere jako važno.

Calumniare audacter...

Glede ustanovitve italj. pravne fakultete še ma-

riborska »Str.« pač ni veliko drugega napisala, ko same neresnice o dr. Ploju in njegovem klubu. — Dasiravno se skažejo listove trditve vedno kot lažnjive — vendar lažejo njegovi neznačajni in politično skrajno nepošteni inspiratorji venomer naprej. Tako ima »Str.« pogum še včeraj, v ponedeljek, dolžiti »Savez juž. Slavena« izdajalskih predlogov in opurtinitete, **dočim je isti Savez sklenil že v petek, kakor smo poročali, da bode začel v proračunskem odseku po svojih zastopnikih z obstrukcijo, ako se ne ugotovi opravičenim slovensko-hrvaškim zahtevam glede vseučilišča.** — Mogoče je tu dvojje: Ali je »Str.« uredništvo tako slabo podučeno o važnih tehničnih zadevah ali je pa tako nepošteno in hudobno, da proti svojemu boljšemu prepričanju brez potrebe obrekuje.

IZ DRŽAVNEGA ZBORA.

Nadaljevanje generalne debate. — Govor barona Bienenrtha. — Rusini v vladnem taboru. — Biankinijev govor. — Glombinjski dementira. — Vžigalice.

Včeraj se je nadaljevala generalna debata o proračunu. Glede našega parlamenta je sicer težko kaj prerokovati, vendar pa je upati, da bode danes generalna debata končana in sklenjen prehod v specialno proračunsko debato. Vlada upa, da bode dobila za ta sklep večino. — Včeraj je posegel v debato baron Bienenrth. Zavzemal se je za ravnotežje v naših državnih financah, ki pa se ne da doseči z vednimi posojili, temveč na eni strani s prihranki, na drugi pa z novimi davki. Grozil je, da se bode sestavil proračun za l. 1911 le po resničnih državnih dohodkih in se bodo ustavile vse investicije, ako se ne dovolijo novi davki. Nato je Bienenrth izrekel svoje obžalovanje, da ni došlo do sporazumnih jezikovnih konferenc. Če mu je šlo to obžalovanje od srca, se sicer ne ve... Za Bienenrthom je povzel besedo Rusin Pihuljak, kateri je do mile volje ovajal Starorusine in jim očital veleizdajništvo. Izjavil je končno, da bodo Rusini zato glasovali za proračun, ker vlada tako preganja Staroruse v Bukovini. — Kakor se vidi, Rusinom prav nič ne škodi poljski regiment na Gališkem. Da bi kdo poljubljaj šibo, katera ga tepe, še nismo tako lahko videli... Posl. Biankini je govoril o cesarjevem potovanju po Bosni. Grajal je pretirano skrb policije, ki ni pustila kmečkega ljudstva do cesarja in protestiral proti zastopavljanju Hrvatov pri sprejemih. — Posl. Glombinjski se je zavzemal za nove davke in dementiral, da bi bili kakiprepri v poljskem klubu. Poljski klub je prej ko slej edin(!). — Dunajska »Montagsrevue« poroča, da se bode vprašanje monopola na vžigalice in ustanovitev nameravane delniške družbe, ki bi vzela v svoje roke vse izdelovanje vžigalic, odgodilo.

DROBNE POLITIČNE NOVICE.

Košutovci in madžarski klerikalci na Ogerskem so sklenili za ožje volitve kompromis.

Bosanski deželni zbor bo jutri slovesno odprt. Za predsednika je imenoval cesar mohamedanca Ali bega Firdusa, ki je pa sedaj bolan; podpredsednika sta Srb Vojislav Šola in Hrvat dr. Nikola Mandić. Prvo sejo bode vodil najbrže Srb Šola. — Kakor smo javili, je nameravala Zveza južnih Slovanov poslati posebno deputacijo v Sarajevo in sicer skupno s hrvaškim saborom in dalm. dež. odborom. Ker pa slednji korporaciji niste za to (gotovo vsled vladnih vplivov, da bi to ne bila kaka demonstracija za obsovanje trijalizem), odpade deputacija in se bodo poslali le brzojavni pozdravi.

»Finis Finlandiae«. Ruski car ni hotel sprejeti prošnje finskega deželnega zbora v zadevi finskih svoboščin. Car je odredil pojačenje finskih garnizij na stroške finske dežele, da bi se potlačil event. odpor proti znanemu sklepu ruske dume.

»To sem vedel!« je pokimal mojster. »To je zadnji verz vsake tvoje pesmice: dati, dati. Čudno, da nočeš kupiti celo Prago! Kaj pa bo vse?«

»Moj bog, stari, kaj pa naj bo. Vse. Predstavi si, da ustanavljaš nov dom — in Pepica mora imeti vse kakor pri nas — in to je torej vse, od prvega do poslednjega. Spomni se, ko sva se midva vzela, kaj sem prinesla.«

»No, no, no, no.« je ugovarjal gospod Kondelik, »ni bila taka reč, ne. In marsikaj je še nama manjkalo, kar sem moral še potem kupiti...«

»Kondelik!« je rekla strogo in skoro malo užaljena gospa, »česar je bilo treba, vse sva imela. Samo spomni se, da si bil slikar, da nisem vedela, kam grem, in da si potreboval več gotovega za obrt nego za parado sob. Toda do poslednje igle, do poslednje bucike mi je dala mamica vse, kar sva potrebovala. Seveda, ko se ti je godilo boljše, si se začel nositi kakor gospod in si se spomnil na marsikaj, česar ti prej ni prišlo na um — glavno seveda, kar si videl v hišah, kjer si slikal. Toda naša Pepica se omoži na magistrat, kar ima Vejvara sedaj, to mu bodo plačevali do smrti, čeprav ne bo povišan, in tako jo moramo preskrbeti po stanu. Samo pomisli, ako bi jo vzel kak častnik, kaj bi moral vse biti.«

»Ali pa turški cesar!« je zamrmral Kondelik, »saj vem. Kaj pa hočeš pravzaprav od mene?«

»Denar, stari, denar. To je samo za prvo potrebo. Najprej perilo, Kondelik. Moramo najeti šiviljo v hišo in bomo šivale. Potem obleke — te ji napravijo modne šivilje. Potem kuhinjska posoda, zastori za okna, preproge za sobe — in slednjič hišno opravo. Toda to pojdeš izbrat z nama, za to imaš zopet ti okus kot slikar.« se je prilizovala gospa soprogu.

»Kakor sem rekel, to je cela Praga!« se je na-

Na Portugalskem se je začela vlada boriti proti republikanskemu gibanju. 156 uradnikov in 48 častnikov posadke v Oportu je stavljenih zaradi suma, da so republikanci, na dispozicijo.

Štajerske novice.

Dr. Korošec in Hans Woschnagg. Lansko leto so klerikalci na znano izjavo Hansa Woschnagga glede njegovih zvez in prijateljstva z dr. Korošcem popolnoma molčali. Letos jim je seveda zelo, zelo neprijetno, da jih spominjamo na to zadevo. Oni, kot znani »narodnjaki« pridejo seveda s tem v jako siten položaj. Zaganjajo se sedaj v nas, kakor bi bili mi krivi Woschnagrove izjave. Naj se vendar obrnejo enkrat na Hansa Woschnagga, kaj on poreče k temu? On je prava adresa. Ko bomo slišali Woschnagga, potem bomo dalje govorili.

Dr. Verstovšek mora zmagati! Spočetka so se klerikalci širokoustili, da ima dr. Verstovšek Ježovnikov mandat že v žepu. Včeraj pa piše »Straža«, da dr. Verstovšek — mora zmagati; to se pravi, da klerikalci hudo čutijo pritisk ljudskega mnenja, ki je za izobraženega kmeta — domačina Kaca in pozivajo sedaj farovže ter jim zapovedujejo, da **mora** nekdanji svobodomislec in »liberalec« Verstovšek **zmagati**. Klerikalci so že nervozni — kar je potrdilo včerajšnjih naših izvajanj, da je v okraju razpoloženje za Kaca kar najbolj ugodno. — Pripomnimo tudi, da bi proti klerikalnemu kandidatu, če bi bil političen poštenjak in drugače značajan mož, ne napeli tako ostrih strun kakor proti Verstovšku, čegar politična preteklost je znana in ki uprav zaradi tega ne zasluži nobenega priznanašanja. Ljudi njegove sorte moramo iztrebiti iz vrst naših politikov, ako hočemo priti do politike, ki bode zares koristila narodu, ne pa denarja in časti željnim posameznikom, ki spreminjajo kakor kameleoni svojo politično barvo kakor jim kaže.

Verstovšek kandidira, Pušenjak pa razvija njegov program. Lahko bi bilo tudi narobe in kd, ve, če še ne bo kdaj. Kdo bi tudi mogel program spokorjenega Verstovškega lepše razviti kakor ravno Pušenjak. Pravzaprav sta že imeni obeh vrlih resničnih somišljenikov cel program. Zato smo z veseljem čitali v klerikalnih listih obe imeni skupaj in občutili smo fino ironijo dr. Koroščevo, kateri ju je poslal na eno pot. Morda sta jo občutila tudi sama, pa moža sta pljunila že na druge stvari. Kdo bi mislil pri koritu na snažnost! — Mi bi lahko z zadovoljstvom gledali to igro, v kateri je mnogo stila; moti pa nas v našem zadovoljnem čutu malenkost, katera je za Verstovškega in Pušenjaka premagano stališče: stroške te farse bo plačalo slovensko ljudstvo.

Profesor dr. Verstovšek in splavarstvo. Profesor latinščine in grščine Verstovšek je vedel, da mu bode kot kandidatu zlasti v gornjegrajskem okraju treba tudi govoriti kaj o lesni trgovini in o splavarstvu. Sam seveda o tem ničesar ne ve in ker mu tudi njegov bratec po značaju Pušenjak ni vedel ničesar povedati, je njegova brihtna glavica pogruntala sledeče: naročil je nekemu svojemu učencu iz gornjegrajskega okraja, da mu naj čez Binkošti napiše obširno (seveda!) nalogo o splavarstvu. Modrost, katero je črpal iz te naloge, je potem prodajal na shodu v Rečici na Paki. Ker se pa o splavarstvu iz šolskih nalog ni mogoče podučiti, je gospod profesor take kvasil,

mrnil gospod Kondelik. »Hodila boš od prodajalne do prodajalne in desetaki bodo kar frčali.«

Gospa je pogledala soproga očitajoče in je rekla resno.

In ko bi vedel, Kondelik, kaj že vse imam za njo, za kar nisi dal niti krajcarja! Veš, za svoje — za svoje sem kupovala.«

Mojster se je dvignil, šel k pisalni mizi, odprl predal in je vzel ven veliko listnico. Toda še predno je posegel v njo, je rekel kakor mimogrede:

»No, ali je to pravzaprav že tako gotovo — ta možitev?«

»To vprašaš danes, Kondelik? Kaj si pozabil na včerajšnji dan? In ne samo da je to med nami, damo to tudi tiskati in razpošljemo znancem. Naj vidiho, da se bo Pepica omožila in koga da bo dobila...«

»Ti hočeš obesiti to na veliki zvon, Beti?«

»To ni nobeden zvon, Kondelik, to je zaroka in v vseh boljših rodbinah se naznani prijateljem. Mi smo tudi boljša rodbina, Kondelik, in veš, tega — te kartice o zaroki se veselim že deset let! S tem ne boš imel prav nobene skrbi, Kondelik, to preskrbi Vejvara — on ima nekega znanca tiskarja...«

Gospod Kondelik je posegel v listnico in je vprašal:

»Ali zadostuje stotak?«

»No, za sedaj zadostuje, stari, jutri boš dal drugega...«

Mojster je dal rajši tudi drugega takoj. Mati je bankovce skrbno spravila v denarnico in je rekla v kulini Pepici:

»Pojdi poljubiti očetu roko — dal mi je zate za perilo.«

Dalje prihodnjč.

delikove. Pojem borze ji je bil sicer popolnoma temen, prav nič se ni razumela na valute in vsakovrstne spekulacije z zlatom in srebrom, toda kakor hitro je padla cena srebra, je posegla skrbna mati po svojih hranilničnih knjižicah in je kupovala naenkrat za Pepico namizno orodje. Srebrne priprave! Ona je prinesla v hišo srebro — tudi Pepica mora jesti s srebrnino. Vsaj ducat od vsega. In ne najlažjega blaga. Dobre stvari mora imeti Pepica. In onega dne, ko je zaročila Pepico, se je domislila na ta zaklad. In v ponedeljek zjutraj, ko je šel mojster Kondelik po svojem delu, je razpostavila pred Pepico, kar še ni videlo božje svetlobe od onega trenutka, ko je prinesla to od zlatarja. Ducat srebrnih nožev, vilic, žlic, zličk, veliko zajemalnico, kleščice za sladkor — ah, tu je bilo stvari, da je kar vid jemalo.

»Vidiš, Pepica, tako-le skrbi mati za otroka. Tu je to in vse je zate. Ponoči in podnevi sem mislila na te — sama si in ako bi me bil Bog poklical k sebi, bi bila to podedovala. Toda hvala Bogu, pričakala sem tega...«

In poljubila je hčerko.

Potem je jemala iz škrinje platno, polplatno, kanafas.

»Vidiš, kanafas bo za pernice za dekle — vidva bosta ležala v belem, samo v belem. Bodeta uradniška rodbina...«

Toda v kljub vsemu temu je še veliko manjkalo. Namizni prti, brisalke, perilo za Pepico, obleka, in kar je glavno: hišna oprava in kuhinjska posoda.

To je čakalo gospoda Kondelika.

Ko je onega ponedeljka poobedval, ga je potrepljala gospa Kondelikova po hrbtu in je rekla priliznjeno:

»In sedaj stari boš malo posegel v žep. Moramo kupovati za Pepico.«

da se je na shodu nesmrtno osmešil in da so se mu poštene kmetije prav iz srca smejali. Ta vesela dogodka nas spominja na Verstovšekovega tovariša žalostnega spomina dr. Povaleja, ki je kot kandidat vozeč se po Savinjski dolini kazaje na hmelj vpraševal, kakšna trava je to. Kmetije, ali je to res kmetijska zveza, ki vam ponuja take kandidate?

Imenovanja in premeščenja pri J. ž. Nastavljeni so uradniški aspiranti gg.: Martin Derenda v Zagorju, Martin Knez v Litiji, Ivan Pipan v Grobelnem, Viljem Novak v Hrastniku. — Prestavljeni so gg.: asistent Oto Krütnzer iz Ptuja v Ljubno na Zg. Štajer, Franc Haring, pristav, iz Vuzenice v Ptuj, pristav J. Prek iz Trsta v Vuzenico, Friderik Klein, pristav, iz Ptuja v Bolcan, Emerik Malovrh, višji revident v Trstu kot transportni kontrolor v Ljubljano in Ludvik Rebat, revident, kot prometni kontrolor v Gorico.

Razpisano je nadučiteljsko mesto na trirazrednici v 2. plač. raz. v Št. Jurju ob Pesnici. Prošnje do 3. julija. Stanovanje je prosto, ozir. kot nadomestilo 25% plače po 2. plač. razredu.

Iz Št. Jurja ob J. ž. Pododbor Zveze slov. napr. mladine ima v nedeljo, 19. t. m. ob 3. uri pop. sestanek in sejo v gostini g. I. Ferleža v Šibeniku. Tovarišice in tovariši ste najpristrčnejše vabljeni. Z mladinskim pozdravom predsedništvo.

Iz Št. Jurja ob J. ž. Dolgo se je že pri nas govorilo, da je žgankovka stopila s tukajšnjim trgovcem A. v konzorcij. Kaže se to že dalje časa, ker hoče imeti vse pomočnike pod svojo komando. A., mehka duša, ji vse privoli v groznem strahu, da bi potem ne bilo »kšefta«. V nedeljo je razobesil za tercijalke zastavo — lani ob sokolski slavnosti je ni bilo. Radovedni smo, ali živi samo od klerikalnih grošev?

»Napredovanje« klerikalcev na Češkem. Pri nadomestnih deželnozborskih volitvah v hlumeckem in novobidžovskem okraju na Češkem je dobil napredni kandidat 2.020, klerikalni kandidat, drž. posl. Václav Myslivec po 136 glasov. Tako napredujejo klerikalci med češkimi kmeti. Pri nas seveda, kjer bi nerazodni in nepoučeni kmečki volilci volili na komando fajmoštrov še farovško metljo, je to žalibože mnogokje drugače. Kmetije, glejte, da se to spremeni! Posnemajte češke tovariše!

Iz Pameč pri Slovenjgradcu nam je poslal župan Vrhnjak sledeč popravek, katerega pa ni sam napisal, temveč le podpisal: »Ni res, da je klerikalni občinski odbor v Pamečah sklenil resolucijo, v kateri kmetije odločno zahtevajo, naj »Slov. Gospodar« in »Straža« ne blatita kmečkega kandidata Kaca »ker je prepošten človek«, res pa je, da občinski odbor ni v nobeni občinski seji sklenil resolucije, v kateri kmetije odločno zahtevajo, naj »Slov. Gospodar« in »Str.« ne blatita kmečkega kandidata Kaca.« Kako je došlo do tega popravka, o tem bode napisal naš slovenjgraški dopisnik jako zanimivo historijo, iz katere se bode jasno videlo, kako klerikalci »delajo« in pritiskajo na ljudi.

Huda toča. V nedeljo je šla po gori Schöckel pri Gradcu tako huda toča, da je hrib popolnoma pobelila in se je videlo, kakor bi ga znova pokril sneg. — Včeraj popoldne so imeli zopet hudo nevihto na vzhodnem Štajerskem. Naliv je bil tako silen, da je reka Raba znova narastla in so se morali iz hiš ob reki izseliti ljudje in živina. Na lokalni železnici Gleisdorf-Weitz je ustavljen ves promet. — V Gallmannseggju je ubila strela posestnici Peršler dve kravi v vrednosti 700 K.

Zginil je. — Nezgoda pri streljanju proti toči. Zginil je Selnice ob Dravi 38 letni mizarški pomočnik Kašner. — Posestnik Firbas v Strmcu pri Sv. Urbanu nad Ptujem je postopal pri streljanju proti toči tako neprevidno, da se je smodnik vnel in se je Firbasu vžgala obleka. Dobil je po prsih in hrbtu zelo hude opekline.

v Nesreče pri nevihtah v zadnjem tednu. V Judendorfu pri Gradcu je strela ubila na travniku 16 letnega rejenca pos. Stindla. — V Hummerdorfu pri Radgoni je udarilo v hišo malega posestnika Wonischa; hiša z gospodarskim poslopjem vred je zgorela. — Toča je v petek grozno pobila okolico pri Stradnu na Sr. Štajerskem. Pod kapi so se je nabrali do 70 cm visoki kupi. — Zadnji petek je udarila strela v nek topol pri Lenkovi hiši v Št. Petru v Sav. dol. Strela je od tam preskočila na hišo in prodrla po telefonskih žicah v sobo, kjer so sedeli gg. Lenko in Exner ter Kullich iz Celja. Kullicha je iz strahu, ko je videl naenkrat šinito plamen iz telefona, prijel srčni krč.

Nemška blamaža v Št. Ilju v Slov. gor. Še bolj kakor v Celju so doživeli šudmarkovci fiasko s svojo turnarsko slavnostjo v Št. Ilju. Namesto 4000 gostov komaj par stotin, telovadba škandalozna, gostilničarji, ki so pripravili jestvin za tisoče, preklinjajo, preklinja pa tudi »slavnostni odbor«, ki bo pošteno »gor plačal«. Prav radi verujemo, da je predsednik tega odbora dr. Hans Wenigerholz ves nervozen kričal: »Aber so eine Blamage; dass uns unsere deutschen Volksgenossen so verlassen, das ist schon mehr wie ein Skandal!« Za šudmarko in njeno »besiedelungspolitik« je to skrajno slabo znamenje in grd fjaško.

Vpisovanje v I. razred c. kr. samost. n. sl. gimn. razredov v Celju se bo vršilo 1. julija od 8. do 10. ure. Vodstvo.

Velikodušen dar. Velecenjeni gospod Franjo Pahernik, ing. fer. in veleposestnik v Vuhredu, je odstopil in podaril od svojega »Slivniška frata« imenovanega posestva po Sv. Arehom na Pohorju, več oralov obsegajoč kos zemlje hvaležni sosedu »Ruški koči«, oziroma njeni lastnici »Podravske podružnici slov. plan. društva«, za kar se mu ta iskreno zahvaljuje. Ruše, 12. rožnika 1910.

Davorin Lesjak,

Tomislav Stani,

tač. preds.

tač. tajnik.

»Krščanska« farovška kuharica. Po Grižah se govori, da je farovška kuharica glasno »privoščila« vrlemu našemu somišljeniku Avg. Golavšku, da mu je zgorel kozolec. Komentarja ne bo treba.

Se ena nesreča pri zadnjih nevihtah. Strela je ubila minoli petek opoldne gospodinjo Veroniko Kortnik v Podgorju.

V Ptuj se je ustrelil 70 letni vratar J. ž. v pokloju Karl Stah v sence. Umrl je še tisto noč. Vzrok je neozdravljiva bolezen.

Pirichov konkurz. Graška »Tgp.« poroča, da je dalo okrožno sodišče v Mariboru zapreti bivšega tovarnarja za usnje v Ptuj Jožefa Piricha in njegovega kompanjona v Gradcu Oskarja Mayerja zaradi napovedanega konkurza.

Gibnje za zvišanje plač je nastalo med brivskimi pomočniki v Gradcu. Upati je, da bode došlo brez stavke do sporazuma.

Hlapec se je ponesrečil. Hlapec svečarja Gerta v Mariboru, Jurij Ploj je vozil s sejma po Tržaški cesti proti dravskemu mostu v Mariboru. Pred mostom je precejšnja strmina. Hlapec ni mogel zavreti, voz je začel prehitro teči in je pritisnil hlapca ob plot pri prostoru, kjer zidač nov most ter mu strl desno nogo. Spravili so ga v bolnišnico.

Nemški suroveži. 25 letnega kmečkega fanta Moserja iz Premšteta pri Gradcu so napadli ponoči ko se je vračal domu, neznani kmečki fantje in mu prerežali žile na rokah in nogah. Le slučaj, da je dobil hitro pomoč, se ima Moser zahvaliti, da ni zgubil življenja.

»Südmark« in naseljevanje v Sv. Ilju. Pod enakim nadpisom prinaša »Kärntner Tagblatt« z dne 12. t. m. zanimivo poročilo, po katerem je kupila »Südmark« 6 posestev od nemških katoličanov in 6 posestev od Slovencev. Ta posestva so se razdelila med večje število nemških protestantov, ki so prišli iz Nemčije. Izdala je S. za Sv. Ilj do pol milijona kron. Imenovani list se pritožuje, da je kupila S. tudi nemška posestva, samo da izpodrine tam katoličane in naseli protestante. S svojim brezobzirnim postopanjem dosegla je S. toliko, da so se postavili domačini kmetije odločno na slov. stran, dočim so se prej družili z Nemci. Tisti, ki so prodali svoje posestvo za najmanj dvojno ceno, niti ne mislijo, da bi zapustili Sv. Ilj. Tako nemški list. Tudi mi smo prepričani, da se tam ne je tako vroče, kakor se kuha in da nemški kapital ne bode zamogel spraviti slov. kmeta kar iz sveta. Tisti, ki je izvrstno izpečal svoje posestvo, bo že razumel primerno izkoristiti pridobljeni kapital in še dobi v doglednem času svoje posestvo po ceni nazaj.

Iz Maribora. Sokolska slavnost, javna telovadba in ljudska veselica dne 19. junija. Mariborski Sokol ima mnogo prijateljev, ki ne izostanejo nikdar, kadarkoli razpne javno krepka svoja krila. Ob vsaki javni telovadbi, kar jih je priredil doslej »Mariborski Sokol«, so prihiteli okoličani in domačini v Narodni dom in napolnili dvorane in vrt. Nam obmejnim Slovincem dobro de pogled na čile vrste sokolske, iz katerih prehaja v nas navdušenje, narodni ponos in zavest slovenske moči, tista zavest, da omahljivcev med nami biti ne sme. H krasnemu razvoju narodnega življenja v Mariboru je pripomogel precej naš Sokol, ki raste z njim od tedna do tedna. Sokolsko delo se vrši popolnoma brez hrupa, brez reklame, zato pa vztrajno in uspešno. Marsikateri gost Narodnega doma opazuje z veseljem živahne vrste naših telovadcev, ki se vadijo večer za večerom po vestibulu, po dvoranah in na dvorišču Narodnega doma in ne jadikujejo, da nimajo druge lastne telovadnice. — Dne 19. junija bo dokazal »Mariborski Sokol«, da ni počival doslej. Nastopil bo precej v večjem številu, dasiravno ga bo ovirala tesnoba glede telovadnega prostora. Pridite vsi, ki se zanimате za sokolstvo in ki vam je na srcu pošteno stremljenje za okrepitevijo slovenskega duha in slovenskih teles ob jezikovni meji.

v Skoro 10 tisočakov poneveril in v veseli družbi zažvižgal je 38 letni bivši tajnik društva graških hišnih posestnikov Marhorčnig. — Bil je upravitelj dveh hiš in je imel nalogo iz pobrane najemnine vedno plačevati davke. A on davkov ni plačeval, ampak je denar zažvižgal v veseli družbi. Da bi pa stvar zakril, je ponaredil dve davčni knjižici. A sleparija se je odkrila in izkazalo se je, da je poneveril 8043 kron. Pri obravnavi minolo soboto se je zagovarjal, da ga je rodbina nekega dekleta, ki ga je ljubil, »izsesovala«. Obsojen je na 10 mesev ječe.

v Avijatični poskusi v Gradcu. Aerosekcija avtomobilnega kluba v Celovcu priredi tudi v Gradcu letalne poskuse z Wrightovimi aeroplani. Prvi tak poskus bo 19. tm.

v Pogumni otroci. V četrtek popoldne je šla neka stara ženska iz Turniša v Dražence na Dr. p. Vsled slabosti se je zgrudila na cesti, po kateri je z veliko naglico prihajal voz. Šolarji, ki so ravno šli mimo, so jo zgrabili in potegnili na stran, da se ji ni ničesar zgodilo. Naznanili so nezgodo tudi sorodnikom ženske, kateri so nezvestno na to spravili pod streho.

v Nemški zlatar zginil. V Mariboru se je nastanil pred nekaterimi leti v Grajski ulici zlatar Matevž Detscho. Ker ni imel denarja za razširjenje svoje trgovine, si je najprej sposodil od nekega mariborskega trgovca nekaj tisoč kron, na to pa je zastavil v mariborski zastavljalnici za več ko 2 tisoč kron prstanov, toda s ponarejenimi dragimi kamni. Ker ni prstanov nikdo rešil, je prišla počasi goljufija na dan. Detschka so naznanili drž. pravdnistvu in mu vse zarubili. Pred nekaj dnevi je pa Detschko zginil iz Maribora. Pustil je pismo, v katerem pravi, da si vzame življenje. Graškim listom poročajo danes, da Detschko baje ni zginil, temveč, da je šel le na potovanje.

v Zaradi železniške nesreče v Krottendorfu pri Gradcu, ki se je zgodila 24. febr. t. l., sta stala dne 11. tm. pred senatom dež. sodnije v Gradcu postajenačelnik Ignac Tomz in žel. delavec Anton Marx, prvi, ker je nezadostno pazil, če je zakrét prestavljen na »ravno« ali ne, drugi pa, ker je pozabil postaviti zakrét na »ravno«. Tako je prišlo, da je vojaški vlak priletel na neke tam stoječe vagonne, in le ravnodušnosti in občudovanja vredni hladnokrvnosti vlakovodja Leskoškega se je zahvaliti, da se ni zgodila kaka večja nesreča, ampak da je bilo razbitih le več vagonov, in da je bil težko ranjen le sprevodnik Krajčič. Vsled raznih olajšalnih okolištin sta bila oba obtožena obsojena vsak na 3 tedne težke ječe.

Narodni kolek 20. IX. pred sodnijo v Gradcu. Zadnjo soboto je stal v Gradcu pred sodnikom ruski tehnik Vladimir Šmid. Obtožen je bil, da je razširjal po Gradcu — prepovedane spise. Nekaj senzacij želnih poslušalcev je gotovo mislilo, da se gre za kake strašne nihilistične brošure, pamflete na ruskega carja in velike kneze ali kaj podobnega. No — sodnik je po daljšem branjanju in iskanju izvelkel iz nekega akta samo — nedolžno dopisnico s kolkom 20./IX., katero je previden in patrijotičen nemški poštni uradnik zaplenil. Splošno razočaranje med poslušalci Nemci, ki navzlic svoji ne baš preveliki izobrazbi niso mogli pojmiti, zakaj bi bila ta nedolžna znamka nevarna državi in Nemcem! Šmid je bil seveda zaradi »razširjenja prepovedanih spisov« obsojen na 10 K globe.

Druge slov. dežele.

v »Društvo za prisilno vzgojo in preskrbovanje« je včeraj 13. tm. začelo zborovati v deželnem dvorcu v Ljubljani. Društvo obsega vse avstrijske dežele in si je izbralo letos Ljubljano za kraj zborovanja, da spozna поблиže razmere tudi na avstrijskem jugu. Poleg predsednika dr. Fr. Hueberja se udeležuje zborovanja cela vrsta odličnih mož iz vseh kronovin. Zborovalce je pozdravil dež. predsednik baron Schwarz v imenu deželne vlade v nemškem, dež. odbornik dr. Lampe v imenu dež. odbora v slovenskem in nemškem in ljubljanski podžupan dr. Tavčar v imenu Ljubljane v slovenskem jeziku. Prvi je referiral višji ravnatelj Anton Marcovich iz Gradca o »novem načrtu kazenskega zakona«.

Na javnem shodu pol. društva »Edinost« minolo nedeljo v Barkovljah pri Trstu je spregovoril tržaški poslanec dr. Rybář o dogodkih v parlamentu s posebnim ozirom na vseučiliščno vprašanje. Označil je različne faze omahovanja Nemcev v tem vprašanju ter je dokazal, da so se Italijani tudi pri tem pretežno kulturnem vprašanju dali voditi od sovraštva do Slovanov. Kljub temu, da so Nemci zavrtno postopali z njimi, so Italijani vendar ostali na strani Nemcev ter prezirali Slované, ker nas smatrajo za barbare, ki jim ne gre nikaka beseda v kulturnih vprašanjih. Zahtevali so končno plačilo za svoje hlapčevanje vladi in Nemcem ter spravili s tem oboje v največjo zadrego. Govornik je obrazložil nadalje stališče Jugoslovanov ter vzroke njih dozidajnega postopanja. Naglašal je, da baš v tem trenutku ne smejo odnehati, marveč izsiliti, da se ustreže tudi našim kulturnim zahtevam, to tembolj, ker se hočejo Nemci baš ob rešitvi vprašanja italjanske univerze zopet okoristiti.

v Zaradi poneverjenja in goljufije je bil obsojen pred ljubljanskim deželnim sodiščem uradnik klerikalne »Mlekarske Zveze« I. M. Poneveril je krog 2000 K. Dobil je 7 mesev težke ječe. —

v Iznajdba Slovenca. Delovodja svečarne I. Kopača v Gorici, z. F. Bačner, je izumil nov stroj za uravnanje in vrtnanje sveč. G. Bačner si je zagiral patent.

v Kdo bo tržaški škof? Ker niti prošt Faidutti, niti kanonik Mecihia, niti kanonik dr. Pederzoli nima upanja, da bi dobili tržaško škofijo, je najnovejša kombinacija s kandidaturu provincijala kapucinskega samostana na Reki patra Bernardina Škričaniča.

v Poreško-puljski škof Flapp je v kljub vsem dementijem vendarle v preiskavi in sicer ne zaradi politike proti Hrvatom, ampak zaradi nekkih cerkvenih zadev kanoničnega značaja.

v Strašen čin blaznega. Upokojeni strojevodja in hišni posestnik R. Moser v Celovcu je bil že dvakrat v norišnici, a vendar so ga zopet odpustili domov. V noči od nedelje na včeraj je pa najprej popival, potem pa domu prišedši svojo ženo, mater 7 otrok, tako z nožem v hrbet zbolel, da bo težko ozdravela. — Moža so izročili sodniji.

Strelna udarila v poštni urad. V četrtek pop. ko je divjala strahovita nevihta malone po vsem Kranjskem, je tresčilo v poštni urad na Rakeku. Uradnik g. Lenassi je bil malo minut poprej zaprl aparate. To je bila prava sreča. Strelna je udarila v žico s tako silo, da je poškodovala vse aparate in vse razmetala. Samo previdnosti g. Lenassija se je zahvaliti, da se ni zgodila večja nesreča.

v Pri upravnem sodišču na Dunaju bo dne 21. junija zanimiva obravnava. Razpravljalo se bo namreč o pritožbi mestne občine ljubljanske proti deželnemu odboru zaradi prodaje ob Dunajski cesti ležečih parcel bivšega vojaškega oskrbovališča. Mestna občina je ta svet za izredno visoko ceno prodala Kreditni banki. Ker pa je Kreditna banka na tem svetu nameravala zgraditi hotel, ki bi bil kolikor toliko konkuriral slaboglasnemu klerikalnemu hotelu „Union“, je deželni odbor prodajo razveljavil.

Dnevna kronika.

Odborova seja „Matice Slovenske“ bo danes dne 14. junija 1910 ob pol 6. uri zvečer v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo predsedništva. 2. Potrditev zapisnika. 3. Poročilo iz gospodarskega odseka. 4. Poročilo iz zemljepisnega in tehniškega odseka. 5. Poročilo znanstvenega in knjižnega odseka. 6. Tajnikovo poročilo. 7. Slučajnosti.

Eksekutivni odbor hrvatsko-srbske koalicije ima danes 14. t. m. sejo v očigled zasedanju ogrskega državnega zbora, ki se prične v 14 dneh.

„Narodni jednota severočeská“ je slavila 11. in 12. junija t. l. s posebnimi slavnostnimi prireditvami v Pragi 25-letnico svojega poroda.

v Imenovanje. Podtajnik fin. ministerstva Slovenec dr. Vladimir Pertot je imenovan za namestnika borznega komisarja na dunajski borzi.

Hofrichter obsojen na 20 let težke ječe. Oficijozna „Wien. Allg. Ztg.“ poroča, da je Hofrichter obsojen na 20 let težke ječe.

Zopet avijatik ponesrečil. V Budimpešti je v soboto avijatik grof Montigny pri poskusnem zletu padel s svojim Bleriot aparatom iz višine 5 metrov in dobil težke poškodbe.

Tržne cene.

Dunaj, 13. junija. Borza za kmetijske pridelke. Pod utisom ugodnega uradnega poročila o stanju setev na Ogrskem je bila tendenca zelo medla. Promet je bil majhen. Pšenica je bila za 5—10 vin. cenejša, oves se je držal.

Budimpešta, 13. junija. Žitna borza. Pšenica za oktober K 9'25, rž za oktober K 6'96, oves za oktober K 7'23, koruza za julij K 5'40, koruza za avgust K ——. Pšenica se zmerno ponuja in kupuje, tendenca medla, promet 5.000 q, pšenica v efektivu za 5—10 vin., rž za 5 vin. cenejša, ostalo mirno. Termini so bili medli. Vreme deloma oblačno.

Trst, 13. junija. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 39½ do K 40¼, za dobavo K 39¾ do K 40½. Tendence stalna.

Praga, 13. junija. Sladkor. Surovi sladkor prompt K 34'40, nova kampanja K 26'15. Tendence trdna, vreme vroče.

Budimpešta, 13. junija. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 146—148, mlade težke 154—156, mlade srednje 154—156, mlade lahke 154—158 v kg. Zaloga 38.221 komadov. Prignano 374, odgnano 149 komadov, ostane 38.446 komadov.

Budimpešta, 13. junija. Mast. Svinjska mast 178—, namizna slanina 160—.

Dunaj, 13. junija. Goveji sejm. Prignanih je bilo 3254 komadov, med njimi 1105 glav suhe živine. Plačevalo se je za stot žive

teže: prima ogrski pitani voli K 74 do 80—, galški K 84 do 88', nemški K 87 do 92'. Tendence živahna.

Zagrebski Franck
kot tovarniško znamko
priporočujemo kot priznani najboljši pridatek za kavo!
Al. Zagreb 1910, 1/102

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

IZ DRŽAVNE ZBORNICE.

Zmaga vlade.

Dunaj, 14. junija: Zbornica je bila danes že dolgo pred otvoritvijo seje polna poslancev. Vse stranke so poklicale do zadnjega moža na krov.

Dunaj, 14. junija: Glasovanje se je vršilo ob splošni napetosti. Sklenilo se je z 214 proti 189 glasom začeti podrobno debato o proračunu. Italijani so glasovali za vlado; odločilno besedo so si pridržali za 3. čitanje.

POVODNI IN NEVIHTE NA NEMŠKEM.

Berlin, 14. junija: Iz Bonna poročajo, da znaša število onih, ki so se ponesrečili pri povodnjih v Ahrski dolini 150. Doslej so našli 37 mrtičev.

Arweiler, 13. junija: V dolini reke Ahre so se utrkali oblaki in povzročili strahovito povodenj. Železnični promet je ustavljen. Okolica med Neuenahrom in Remagenom je podobna velikemu jezeru. Pri zgornji Ahri (rečica na Hessenskem) so odplavljeni železniški nasipi. Brzojavne in telefonske zveze so pretrgane. Škoda na hišah, poljih in živini je jako velika.

Kolin, 13. junija: Splošni pregled dosedanjih poročil o nevihtah na Westfalskem, Nasovskem in Hessenskem kaže, da je strelna ubila vsega skupaj 18 ljudi, 35 pa težko ranila.

ŽELEZNIŠKA NEZGODA.

Bratka (na vzhodnem Ogerskem), 14. junija: Med postajama Bratka in Buča sta trčila skupaj tovorni in osebni vlak. 4 železniški uslužbenci so ubiti, jeden železniški inženir in 5 drugih oseb težko ranjenih.

NEZGODA NA LADIJI.

Halifax, 14. junija: Valovi so naenkrat preplavili krov francoskega parnika »Mary« in odplavili šest mornarjev, ki so tam delali. Vseh šest je utonilo.

OBČUTLJIVOSTI V MOSKVI.

Moskva, 14. junija: Društvo za slovansko kulturo je sklenilo odposlati 7 odposlancev v Sofijo, med njimi Miljukova in Kovalevskega. Včeraj je pa dobilo društvo od prof. Bobčeva brzojavko, naj bi prišel le en odposlanec (?), na kar je društvo udeležbo odpovedalo.

Nad 50 receptov

vsebuje kuharska knjiga, ki jo je izdala Prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici. — Trdka razpošilja jo vsakomur zastoj in poštne prosto. 155 15-1 357 3-3

362 2-1

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Celju je po prošnji lastnikov Jurija Pospah v Petrovčah in Mihata Privšek, kojega zadnjega nasledniki so Terezija Omladič v Sp. Hudinji, Marija Štribar ravno tam, Antonija Jurak v Zabukovci, Franciška Privšek v Kasazih in Ana Privšek na prodaj po javni dražbi posestvo pod vl. št. 158 k. o. Petrovče t. j. mitničarska hiša ob mostu čez Savinjo med Petrovčami in Kasazami ter ta most sam, za katere predmete se je ustanovila izklicna cena v znesku 9844 K 52 h.

Dražba se bo vršila dne 25. junija 1910 ob ½ 11 dop. pri podpisnem sodišču soba 7. Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo. Na posestnu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Dražbeno izkupilo je plačati pri sodišču. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču soba 13.

C. kr. okrajno sodišče v Celju odd. I.,

dne 9. junija 1910.

Lampijone

konfeti, serpentine, umetne cvetlice itd. priporoča po nizkih cenah trdka

Goričar & Leskovšek v Celju

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja

Na debelo.

177 88-80

Na drobno.

Koncipijenta

ki je tudi strojepisec, izurjenega v vseh notarskih opravilih, išče **Vinko Kolšek** notar v Šoštanju. 360 3-3

V najem

daje podpisani občinski urad v občinski hiši v Sv. Lenartu dve stanovanji. Prvo obstoji iz treh sob in ene kuhinje, drugo iz dveh sob in kuhinje. Dalje veliko klet, 60 m² površina, jako pripravna za vinotržce, ker leži hiša čisto blizu kolodvora Brežice. — Ponudbe do 1. julija 1910, najem 15. julija 1910.

Občinski urad Zakot pri Brežicah dne 7. junija 1910.

358 3-3

Anton Lapuh, župan.

Javna zahvala in priznanje.

Pretečeno leto naročil sem pri neki elektriški družbi za svojo parno opekarno motorje, katere sem pa moral zastran raznih nedostatkov odstraniti.

Letos nabavi sem si pa pri tvrdki Siemens-Schuckert na Dunaju novo napravo, ki izvrstno deluje in katero mi je ta tvrdka solidno montirala. Dala mi je ta tvrdka tudi vse potrebne zanesljive podatke za transmisije itd. tako da ji moram tem potom izreči javno zahvalo in priznanje. Obenem priporočam tvrdko Simeus-Schuckert, ki ima svoje zastopstvo v Ljubljani, Miklošičeva cesta 26 prav toplo vsakomur, ki namerava vpeljati elektriko.

POSTOJNA, dne 11. junija 1910.

Josip Lavrenčič,

363 1

tovarnar in posestnik.

Razpis službe

občinskega tajnika in sluga.

Plača po dogovoru. Prosto stanovanje, samci imajo prednost. Tajnik mora biti več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi in prevzame tudi lahko službo občinskega sluga. Prošnje naj se vložijo do 1. julija 1910. — Nastop službe 15. julija 1910.

Občinski urad Zakot pri Brežicah dne 7. julija 1910.

Anton Lapuh, župan.

Ad I. 228/8, 45